

Черен щъркел *Ciconia nigra*

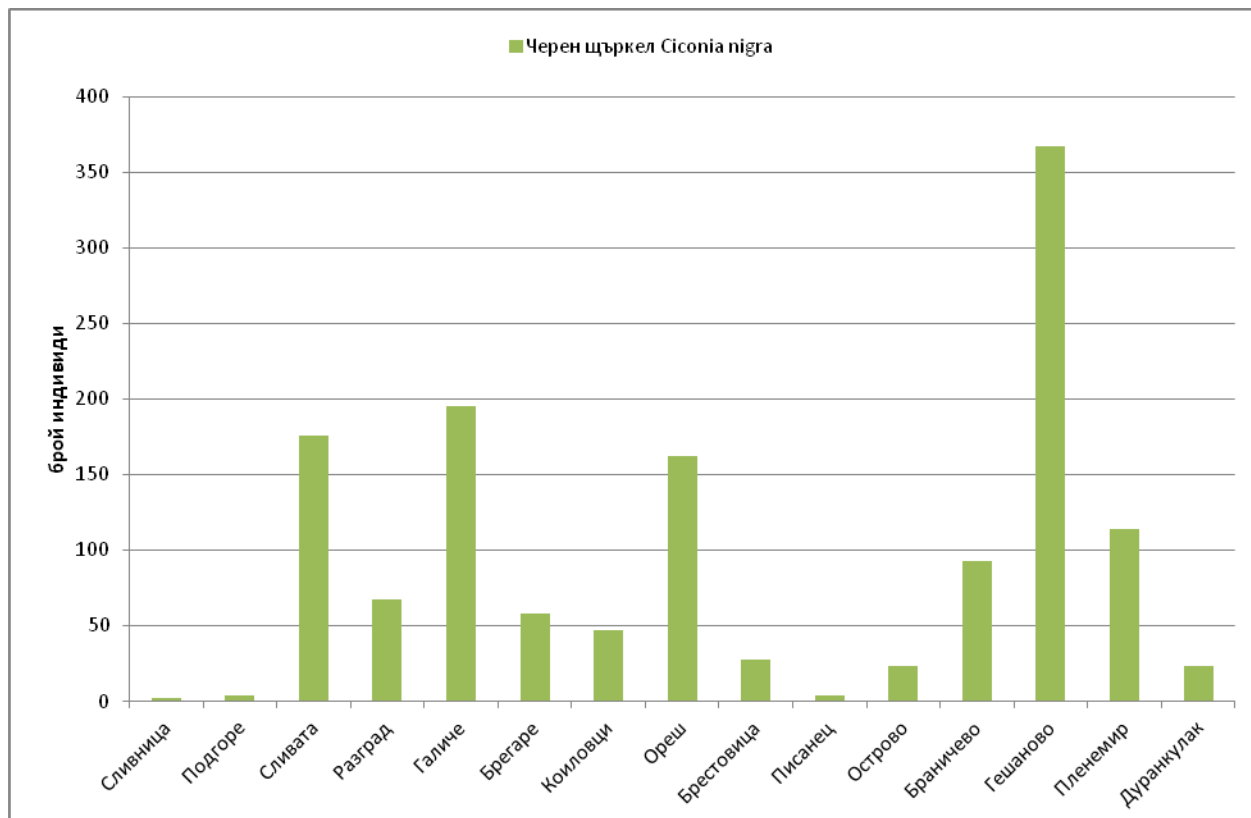
Описание на вида

Едни от ранните долитащи мигранти – началото на май и значително по-късни есенни от белия щъркел. Ятата са малки числености (средно 10-100 индивида), обикновено еднородни, но е възможно смесен прелет на черни щъркели, малки кресливи орли, блатари (мишелови). С тези (и други) видове образува и смесени „комини“.

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Северна България

По време на есенната миграция 2011 г. са установени да прелитат 1379 индивида, от които 1363 са наблюдавани на постоянните наблюдателни точки и 16 – на временните наблюдателни точки. Това представлява 19% от прелитащата популация на вида по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика. Черният щъркел е наблюдаван да мигрира на всички наблюдателни точки, като при Гешаново (в Добруджа) са установени най-голям брой птици, а най-малко - при Писанец (Лудогорието) и в най-западните части на проучвания район – при Подгоре и при Сливница. Като цяло масов прелет на черен щъркел се наблюдава в западната част на Добруджа (между Браничево и Пленемир) и в централната и западна част на Дунавската равнина (между Ореш и Сливата).

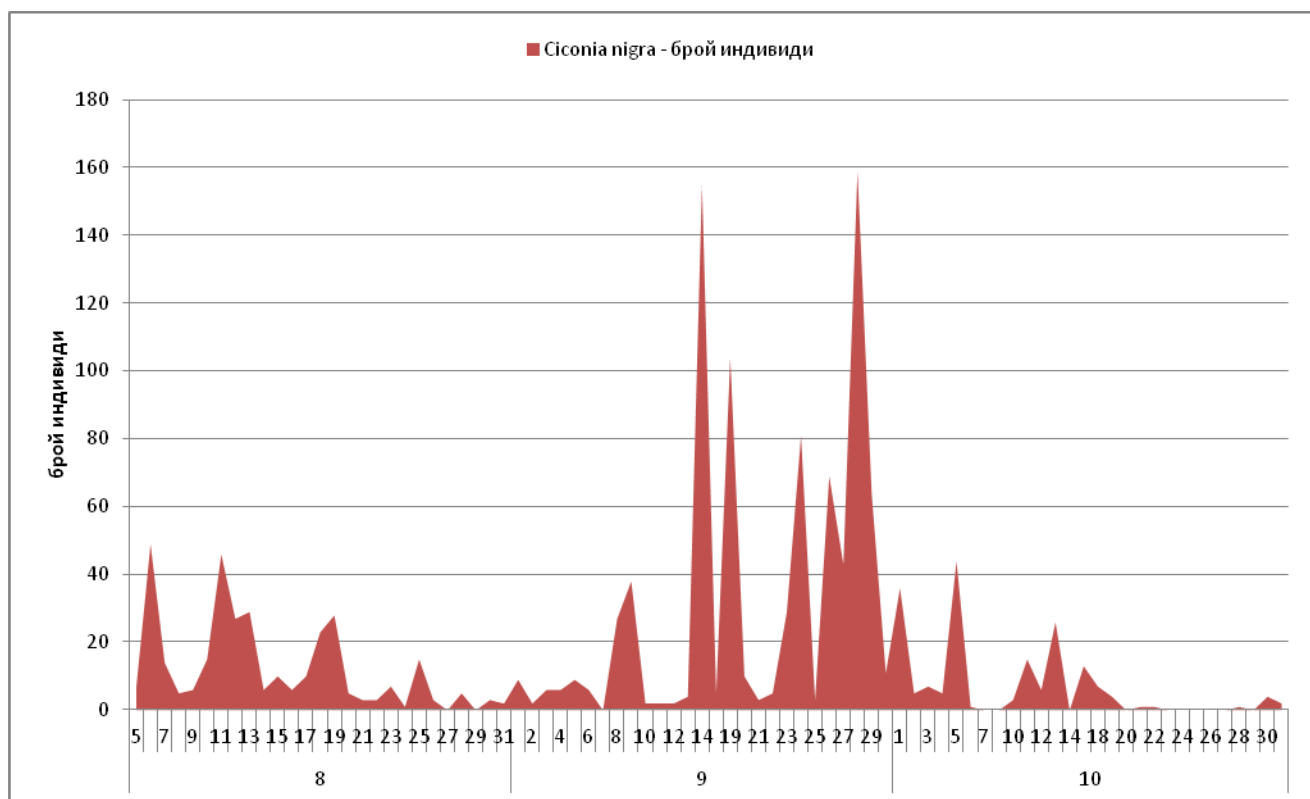

Фигура 20. Фронт на миграцията на черния щъркел през Северна България през есента на 2011 г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Основната част от черните щъркели са преминали над района на проучване през септември – 843 индивида. През август са преминали 328, а през октомври – 181 индивида. Най-рано черни щъркели са регистрирани на наблюдателните точки Коиловци (1 индивид) и Разград (6 индивида) на 5.8.2011 г., а най-късно са наблюдавани на 31.10.2011 г. – 2 птици на наблюдателната точка в Гешаново. Максимална дневна численост е отчетена на 14.9.2011 г. на наблюдателната точка при село Галиче – 154 индивида. Общата максимална дневна численост за целия район на проучване обаче е регистрирана на 28.9.2011 г., когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 159 индивида.

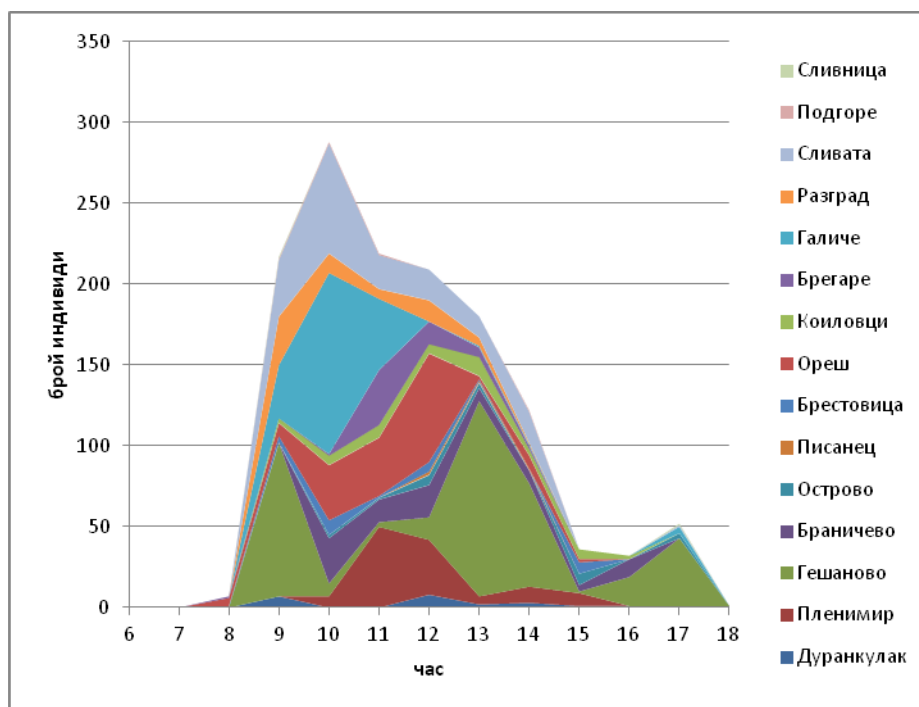

Фигура 21. Сезонна динамика на прелета на черния щъркел през есента на 2011 г.

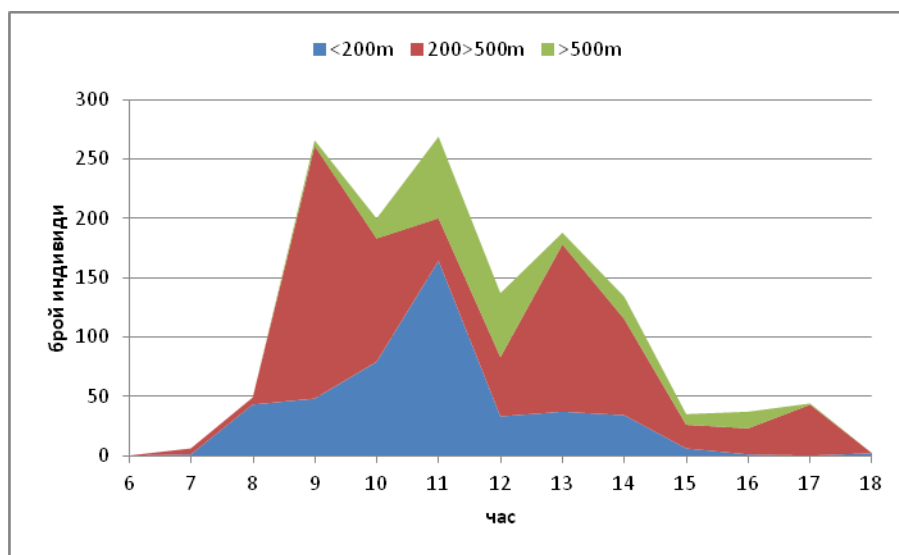
Дневна динамика

На базата на наблюденията на черния щъркел на всички 15 наблюдателни точки може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Северна България в периода между 9 и 14 ч., като около 15 ч. и в ранните сутрешни часове са регистрирани най-малък брой птици (фигура 22). Рано сутрин са регистрирани единични птици в района на Острово (в Лудогорието), Ореш и Брегаре (Дунавска равнина), а късно следобед – ята са регистрирани в района на Гешаново и Браничево (Западна Дунавска равнина).

Предобед повечето черни щъркели летят на височина до 200м и между 200 и 500 м. Около 11 ч по обед са наблюдавани и птици летящи над 500 м. височина. Следобед значителен брой птици летят на височина между 200 м и 500 м, като тази тенденцията се запазва и до късните следобедни часове.

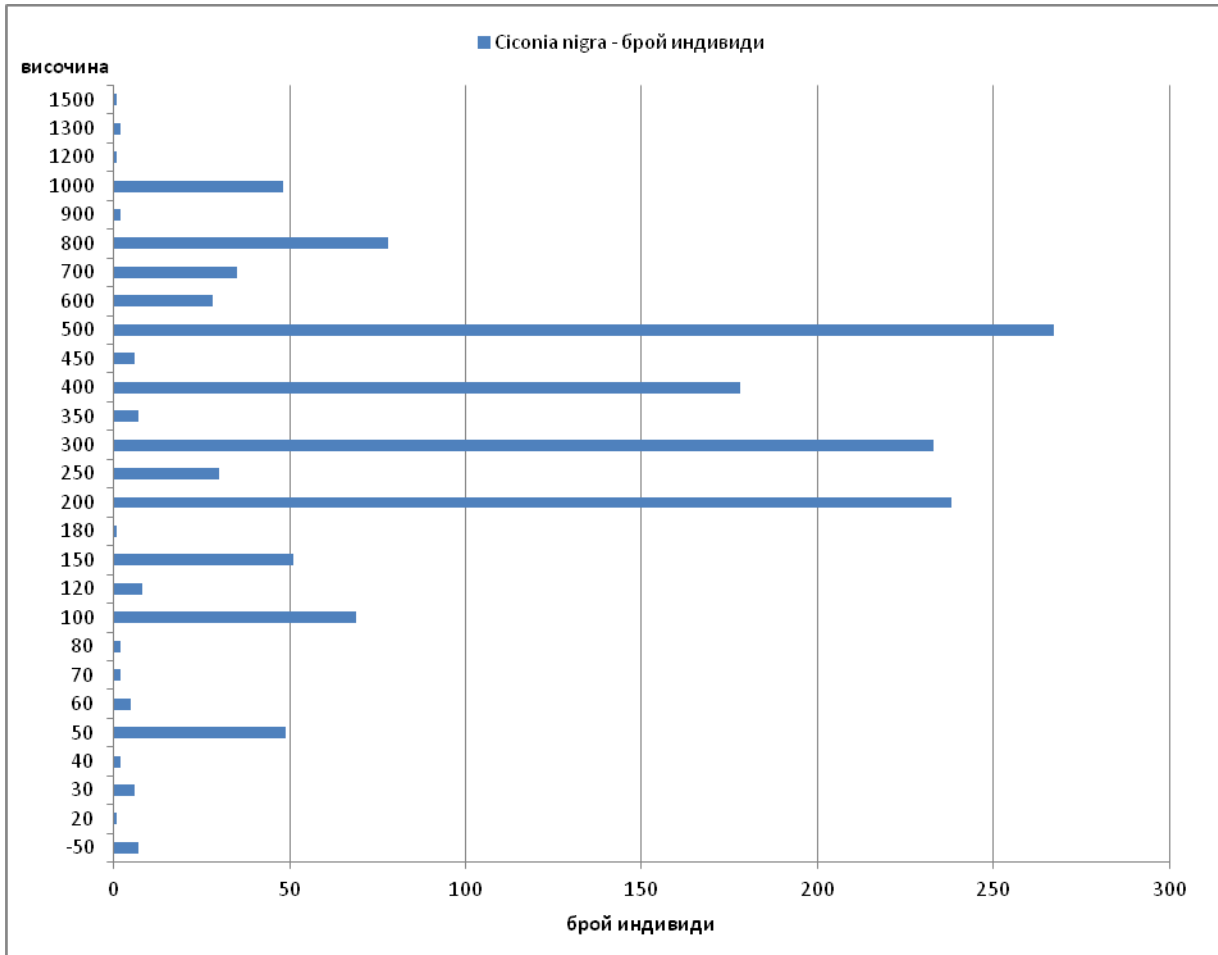
Фигура 22. Дневна динамика на прелета на черния щъркел през есента на 2011 г.

Фигура 23. Връзка между дневната динамика на прелета на черния щъркел и височината на полета по време на есенна миграция 2011 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2011 г. в Северна България черните щъркели са наблюдавани да прелитат на височина от - 50 м (под нивото на една от наблюдателните точки) до 1500 м, като най-много птици прелитат на височина около 200 м, 300м, 400 м и 500 м. (фигура 24). На практика 14% от черните щъркели са прелетели на височина над 500 м, 53% - на височина между 200 и 500 м и 33% - на височина под 200 м.

Фигура 24. Височина на полета при черния щъркел по време на есенната миграция 2011 г.

Миграционни потоци

Основното направление на прелитащите черни щъркели в източната част на изследвания район Добруджа и Лудогорието от морския бряг до наблюдателната точка при село Писанец е север – юг. През Дунавската равнина птиците предпочитат посоките на югоизток (при Ореш, Разград и Сливата), изток (Брестовица и Галиче) и юг (Коиловци и Брегаре).

Използване на района за стационариране и нощуване от реещи птици

В изследваните райони на Северна България не са регистрирани нощувки на черни щъркели.